

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ЧЕРНІГІВСЬКА ФІЛІЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СЛУХАЧАМИ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Чернігів – 2019

ББК 74.4+77.0
УДК 378.046.4
М – 54

Затверджено на засіданні
Ради Чернігівської філії НАКККіМ
Протокол № 3 від «12» грудня 2018 р.

М – 54 Методичні рекомендації до написання та захисту випускної кваліфікаційної роботи слухачами підвищення кваліфікації працівників галузі знань 02 «Культура і мистецтво» / Упор. О.М. Грисюк, В.М. Малиневська, С.В. Малишко. – Чернігів: ЧФ НАКККіМ, 2019. – 24 с.

ЗМІСТ

Вступ	4
Структура випускної кваліфікаційної роботи	6
Вимоги до випускної кваліфікаційної роботи	7
Вимоги до технічного оформлення	11
Захист випускної кваліфікаційної роботи.....	12
Критерії оцінювання	13
Додатки.....	14

ВСТУП

Згідно з Законом України «Про освіту», підвищення кваліфікації орієнтовано на підвищення рівня готовності особи до виконання її професійних завдань та обов'язків шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань.

Перед підвищенням кваліфікації нині постає завдання формувати у слухачів готовність працювати в умовах постійних викликів суспільства.

Завершальним етапом підвищення кваліфікації є підготовка та захист випускної кваліфікаційної роботи (ВКР). Написання ВКР має продемонструвати вміння:

- а) застосовувати набуті знання, методи та прийоми у професійній діяльності;
- б) узагальнювати і передавати власний практичний досвід;
- в) аналізувати і використовувати передовий досвід колег, виявляючи позитивні та негативні сторони;
- г) аналізувати та використовувати літературні джерела, фактичний та статистичний матеріал;
- д) робити висновки та надавати пропозиції, що мають не лише теоретичне, але й практичне значення.

Випускна кваліфікаційна робота – результат самостійної дослідної роботи слухача в межах підвищення кваліфікації фахівців закладів культури та мистецької освіти (далі – слухача), у процесі якої він поглиблює та узагальнює теоретичні знання, удосконалює свої практичні вміння з фаху, навички критичного мислення, вивчає або впроваджує інноваційні художньо–педагогічні та соціокультурні технології, коригує складові власної професійної компетентності тощо.

Випускна робота має відповідати таким **вимогам**:

- пропонувати прийоми і методи поєднання музикознавчих (мистецвознавчих або соціокультурних) знань з практичною фаховою діяльністю у відповідних закладах мистецької освіти або культури;

- характеризувати шляхи впровадження у фахову практичну діяльність нових форм, методів, технологій навчання та виховання; умов та засобів організації соціокультурної діяльності для членів громад.

Мета написання випускної роботи: глибоке осмислення теми, оволодіння методами самостійного аналізу, прийомами критичного мислення; пошук шляхів практичного застосування методичних знань для вирішення конкретних задач щодо музично-освітньої або виконавської (культурно-просвітницької або соціокультурної) діяльності, удосконалення професійної компетентності.

Завдання написання випускної роботи:

- підвищення рівня теоретичної, методичної та фахової професійної компетентності;
- покращання навичок аналізу, критичного мислення, систематизації та узагальнення результатів вивчення методичної, музикознавчої або мистецвознавчої літератури;
- упорядкування теоретичних знань, методичних умінь та усвідомлення шляхів щодо їх застосування для розв'язання конкретних проблем професійної практичної діяльності слухача.
- розкриття способів використання активних методів діяльності в конкретних умовах;
- удосконалення навичок самоосвіти;
- розвиток творчого підходу у застосуванні на практиці набутих фахових знань та розв'язанні проблемних завдань.

Тематика випускних кваліфікаційних робіт розробляється Філією, яка забезпечує навчальний процес щодо підвищення кваліфікації фахівців закладів культури та мистецької освіти, й затверджується відповідним наказом.

Слухачі обирають тему випускної роботи із запропонованої тематики.

СТРУКТУРА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Зміст роботи. Робота подається у письмовій формі та повинна складатися з таких структурних елементів:

- **титульний аркуш** (Додаток 1);
- **зміст** (Додаток 2);
- **вступ**, у якому висвітлено актуальність теми й поставлених завдань; теоретичне та практичне значення теми; ступінь розробки у науковій, методичній, фаховій літературі; основна мета аналізу проблеми (дослідження);
- **основна частина**, у якій викладено стислий огляд і критичну оцінку методичних та інших фахових видань, їх порівняльне зіставлення, аргументацію висунутих положень, які автор вважає найважливішими в контексті обраної теми;
- **висновки** із пропозиціями щодо подальшого використання набутих знань під час професійної практичної чи теоретичної діяльності;
- **список використаних джерел та літератури** (зразок оформлення – Додаток 3)
- **додатки**, у яких подається фактичний матеріал, узагальнений у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків, карт тощо. Додатки оформлюють як продовження ВКР на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожен із них починають з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані вгорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Додатки нумеруються великими літерами української абетки, за виключенням літер Г, Д, Є, І, Ї, Й, О, Х, Ч, Ь.

ВИМОГИ ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Першочергова вимога до ВКР – чітке теоретичне та практичне осмислення теми, що передбачає творчий підхід, аналіз та узагальнення передового досвіду й формулювання рекомендацій для подальшого удосконалення професійної діяльності.

Слухач повинен всебічно розкрити тему, чітко, конкретно та логічно викласти матеріал, який має бути взаємопов'язаний між собою, надати критичний аналіз та зробити аргументовані висновки.

Якість виконання ВКР визначається, в першу чергу, її практичною значущістю та науково-методичним (теоретичним) рівнем.

Змістом кваліфікаційної роботи є складений у визначеному порядку перелік розділів та розгорнутий перелік питань, які повинні бути висвітлені у кожному розділі. Зміст (план) кваліфікаційної роботи слухач складає самостійно з урахуванням задуму та індивідуального підходу. Зміст (план) випускної роботи повинен відповідати таким вимогам:

- розділи повинні розкривати сутність теми роботи;
- назви кожного розділу взаємопов'язані,
- підрозділи – розкривають сутність кожного розділу та приблизно однакові за обсягом.

Вступ доцільно писати після того, як написана основна частина кваліфікаційної роботи.

У вступі обґрунтовується актуальність теми дослідження, формулюється його мета та завдання; подається короткий огляд літератури, характеризується рівень розробленості проблеми, обґрунтовується доцільність подальшого вивчення обраної проблеми.

Проаналізувавши, на якому рівні перебуває розробка обраної проблеми, слухач робить висновки про актуальність свого дослідження.

Актуальність теми ВКР – це її фахова значущість, що складається з аналізу нової наукової методичної, музикознавчої або мистецвознавчої літератури; узагальнення передового досвіду.

Обов'язковою частиною вступу є аналіз літератури з теми дослідження, до якого включають найбільш вагомі, актуальні роботи (10-15 джерел). Огляд має бути логічним аналізом теоретичної і методичної доцільності, значущості, переваг або недоліків розглянутих джерел.

В огляді не слід наводити повний бібліографічний опис публікацій, що аналізуються, достатньо назвати автора й назву, а поруч у дужках проставити порядковий номер бібліографічного запису цієї роботи в списку літератури (наприклад, [5]). Завершити огляд треба коротким висновком про ступінь висвітленості в літературі основних аспектів обраної слухачем проблеми.

При написанні вступу слухач повинен чітко усвідомити **мету дослідження**. У відповідності з метою дослідження ставляться завдання. **Завдання** – це частина мети, отже, вони не можуть бути ширшими за саму мету.

Завдання ВКР можуть включати наступні елементи:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять у загальну проблему дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вирішення, розробка ознак, рівнів функціонування, прийомів ефективності, принципів та умов застосування);
- всебічний розгляд практики за обраною темою, виявлення її типового стану, вад і труднощів, їх причин, типових особливостей передового досвіду (таке вивчення дозволяє розкрити та перевірити ті дані, які опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень науково–методичних фактів, обґрунтованих у процесі аналізу проблеми);
- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;

- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження на практиці.

У вступі також висвітлюється теоретична та практична значущість роботи, розкривається структура розділів, підрозділів, висновки, список використаних джерел (не менш ніж 30), кількість сторінок (до 20), додатки (вказати кількість).

Рекомендований обсяг вступу – до 3 сторінок.

Основна частина містить два розділи – теоретичний, методичний. Завдання розділів основної частини – обґрунтувати основну думку автора. Розділи поділяються на підрозділи.

Головні вимоги до наукового викладу тексту – точність, чіткість, стислість. Тезаурус, покликаний допомогти у формулюванні тих чи інших положень, вміщений у **Додатку 4**.

У змісті **першого розділу**, як правило, подаються теоретичні питання з теми кваліфікаційної роботи, написані з використанням літературних першоджерел. Провідного значення набуває правильне трактування понять теми, їх доцільність і науковість. Використані терміни мають бути загальноновживаними чи подаватись з посиланням на їх автора (наприклад, «художньо-педагогічний аналіз твору» (О.Я.Ростовський)).

Теоретичний розділ містить також обґрунтування актуальності й важливості завдань, які розв'язуються в цій роботі; аналіз і систематизацію власного педагогічного досвіду.

Другий – методичний – розділ, передбачає розробку проблем за темою ВКР та їх методичне забезпечення. Зокрема, у змісті розділу можуть бути представлені:

- розроблені автором методичні матеріали (методичні розробки певного виду навчальних занять чи окремих прийомів або комплексів вправ тощо);
- інструктивні матеріали;
- методики управління певним напрямком мистецької освітньої діяльності / мистецьким навчальним закладом;
- пропоновані форми, умови або засоби організації ефективної соціокультурної діяльності тощо.

Рекомендований обсяг – до 3-х сторінок друкованого тексту кожний підрозділ.

Висновок. У висновках узагальнюються: результати аналізу проблеми, рекомендації щодо їх впровадження у мистецький процес конкретного культурно–мистецького закладу тощо.

Висновки мають бути чіткими, лаконічними, віддзеркалювати реальні результати ВКР (відповідно до завдань дослідження); можуть містити практичні рекомендації щодо розглянутих і розв’язаних у роботі завдань та питання, які потребують подальшого вивчення.

Рекомендований обсяг – до 3 сторінок друкованого тексту.

Список використаних джерел подається в кінці роботи

Додатки. У додатках до роботи подаються:

- ілюстрації або схеми;
- перелік джерел, на які не було посилань у змісті роботи, але які можуть викликати інтерес;
- матеріал, що є необхідним для розкриття повноти змісту роботи (оригінали фотографій, обкладинок збірок або фрагменти нотних текстів; інструкції, методики, опис комп’ютерних програм, розроблених у процесі виконання роботи тощо).

Окремою частиною додатків можуть представлятись відповідні аудіо та відео матеріали, які подаються за загальною наскрізною нумерацією.

ВИМОГИ ДО ТЕХНІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ

Для підтвердження власних ідей посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого положення слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст. Не допускається наведення цитат в обсязі більш ніж 30% тексту на сторінці і не більше 30% таких сторінок на всю роботу.

Загальні вимоги до цитування такі:

- а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;
- б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками;
- в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Посилання в тексті на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках. У посиланні слід точно вказати номери сторінок, наприклад – [1, с.7];
- г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і робити відповідні посилання на джерело;
- є) якщо треба виявити ставлення автора ВКР до окремих слів або думок із цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак запитання.

Титульна сторінка випускної кваліфікаційної роботи підписується слухачем та рецензентом.

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список ілюструє самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь ґрунтовності проведеного аналізу (методичної розробки,

реферату тощо). Джерела необхідно розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела необхідно подавати відповідно до вимог ДСТУ 7.1:2006 (Додаток 3).

Робота виконується державною мовою; формат паперу А4 (210x297мм) у форматі Word 2003 або пізнішої версії, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, береги 20 мм зверху та знизу, 25 мм – лівий, 15 мм – правий.

Робота подається у швидкозшивачі з файлами. До друкованого примірника обов'язково додається її електронна копія на CD.

ЗАХИСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процедура захисту складається з короткої (до 10 хвилин) доповіді автора, в якій стисло викладається мета, зміст питання (проблема), що виносяться на захист, конкретні пропозиції ВКР. Оскільки не тільки зміст доповіді, а й характер її прочитання (чи переказу), впевненість у відповідях на поставлені запитання значною мірою визначають оцінку захисту, важливо, щоб вимова слухача було ясною, граматично правильною, впевненою, виразною.

Випускні кваліфікаційні роботи, що містять особливо цінні рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані для опублікування або для доповідей і повідомлень на науково-теоретичних або науково-практичних конференціях, семінарах.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

«Відмінно» (А; 90 – 100 балів) – Слухач дає розгорнуту відповідь, відбирає необхідні знання, має глибокі знання про об'єкт вивчення, використовує наукову термінологію, вміє аналізувати причинно-наслідкові зв'язки, аргументує свої твердження і висновки, висловлює власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, демонструє логічне мислення, знання літератури. Робота виконана якісно і на належному рівні.

«Добре» (В; 82 – 89 балів) – Слухач має достатні знання, достатньо володіє матеріалом, застосовує набуті знання на практиці, використовуючи прийоми аналізу даних, вміє наводити приклади, пояснює причинно-наслідкові зв'язки, орієнтується в літературі. Робота виконана, в цілому, грамотно і методично вірно.

«Добре» (С; 74 – 81 балів) – Знання слухача є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Робота логічна, хоч і має певні неточності.

«Задовільно» (D; 69 – 73 балів) – Слухач відтворює частину навчального матеріалу без розкриття причинно-наслідкових зв'язків, намагається робити висновки без підтвердження їх прикладами, в основному орієнтується в літературі. Робота має певні недоліки та прогалини у методичному плані.

«Задовільно» (Е; 60 – 68 балів) – Слухач виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком. Робота відповідає мінімальним вимогам.

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКА ФІЛІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

« _____ »
(тема роботи)

Виконав(ла):
слухач *Іваненко Петро Сидорович*
викладач Ріпкінської дитячої
музичної школи
категорія: викладачі мистецьких
шкіл по класу фортепіано

Рецензент:

Чернігів – 2017

ЗРАЗОК АРКУША ЗМІСТУ РОБОТИ

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. <i>назва розділу</i>.....	5
1.1. <i>назва підрозділу</i>	5
1.2. <i>назва підрозділу</i>	10
Розділ II <i>назва розділу</i>	15
2.1. <i>назва підрозділу</i>	15
2.2. <i>назва підрозділу</i>	20
Висновки.....	25
Перелік використаних джерел та літератури	27
Додатки	28

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Книга одного автора

1. Оборотов Ю.Н. Традиции и обновление в правовой сфере: вопросы теории (от познания к постижению права) / Ю.Н. Оборотов. – О.: Юрид. літ., 2002. – 278 с.

Книга кількох авторів

2. Буткевич В.Г. Міжнародне право. Основні галузі: підручник / В.Г. Буткевич, В.В. Мицик, О.В.Задорожний; за ред. В.Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2004. – 608 с.

Підручники, посібники

3. Ківалов С.В. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. / С.В. Ківалов, Л.Р. Біла. – 2-е вид., перероб. і доп. – О.: Юрид. літ., 2002. – 312 с.

Розділ у підручнику, колективній монографії

4. Каракаш И.И. Лекция 1. Источники экологического права и экологические правоотношения // Экологическое право Украины: курс лекций / под ред. к.ю.н., доц. И.И. Каракаша. – О.: Латстар, 2001. – 478 с.

Статті у журналах

5. Баулін Ю. Кримінальна відповідальність: сутність, зміст та правова форма / Ю. Баулін // Вісник Акад. правових наук України: зб. наук. пр. – 2004. – № 2 (33) – 3 (34). – С.624-635.

Електронні джерела, сайти

6. Кащенко С.Г. Головні етапи формування конституційного права України [назва з екрану] / С.Г. Кащенко. – Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Articles/kultnar/19996/knp_132.doc (дата звернення 25.01.2018)

ТЕЗАУРУС

Тезаурус – 1) одномовний тлумачний або тематичний словник, який прагне максимально охопити лексику конкретної мови, 2) словник, що подає лексику певної мови з прикладами їх використання в тексті.

Зокрема, дослідження питань ...

Опорою у вирішенні проблем ... стали висновки ...

Відтак актуальною стає проблема ...

Вагомий внесок у розв'язання проблеми ...

Педагогічна наука вивчає проблему ...

Слід враховувати, що ...

Напрошується висновок ...

Згадаємо думку ...

Узагальнюючи сказане, підкреслимо ...

У сучасній ... дістала визначення думка ...

Вихідним пунктом нашого аналізу ...

Вирішенню проблем, накопичених ...

Очевидно, що ... полягає у ...

Вимагає передусім замислитись ...

Ця думка підкреслює важливість ...

Школа працює вже досить тривалий час ...

Незважаючи на різні погляди ...

Зупинимося передусім на категоріально-понятійному апараті ...

Втім найбільшого значення для ... набуває думка ...

Суттєвим внеском у розкриття проблем ... стали дослідження ...

Дослідження, присвячені питанням ... торкаються лише окремих аспектів ...

У цій ідеї закладений важливий науковий і методичний орієнтир ...

При даному підході складається таке уявлення про ...

У контексті сказаного особливої ваги набуває думка ...

Отже, констатація цього положення дає змогу від описання ситуації перейти до характеристики ...
Почнемо з того, що ...
Слід прагнути не тільки до реалізації можливостей усталених (будь-яких) ...
Однак розрізнення ... недостатньо для розуміння специфіки ...
На новому щаблі ...
У світлі сучасних бачень ...
Дотепер не розроблено і теоретично не обґрунтовано ...
Важливого значення для практики музично-виховної роботи набули висновки (погляди) ...
Проблема ... дістала широке осмислення в сучасній літературі, а саме, ...
На основі здійсненого аналізу визначена основна схема процесу ...
З багатьох різних точок зору на цей предмет, для нас важлива думка ...
У якості відправної точки приймаємо думку про ...
Звертаємо увагу на те, що запропонована характеристика ...
Поставлене таким чином завдання дослідження спричинило і відповідний ...
У цьому плані актуальними залишаються слова ...
Загальноновизнаною стала думка про ...
На основі аналізу багатьох підходів до ...
З педагогічної точки зору ...
Це дало підстави для висновку, що ...
Вихідним моментом є ...
Актуального значення набуває думка ...
Варта уваги думка ...
Наріжним каменем (тобто *основою*) ...
Повертаємося до концепції (думки) ...
Спосіб його вирішення ...
Аналіз ... дає змогу зробити такий висновок ...
Зрозуміло, що без вирішення ...
Розв'язання цієї проблеми ми бачимо ...
У традиційній концепції ...

Тотожним змістом і спрямованістю ...
Якщо воліти змін на краще, то слід ...
Традиційно вважається, що ...
У вітчизняній практиці ... в залежності від ... розглядають як ...
У літературі приводяться ...
Повертаючись до нашої конкретної проблеми ...
Серед визначних діячів того часу на терені культури досить відоме ім'я ...
За *В.В.Давидовим*, ...
До недавнього часу ... розглядалось ...
Не менш важливим є питання ...
Спираючись на теорію (думку) ...
Вирішальним напрямком ... є ...
Одним із конструктивних напрямків ...
Українська мистецька школа, ..., висувають вимогу ...
Вагоме значення у ..., як відомо, має ...
Аналіз нормативних документів свідчить, що вони встановлюють ... (комплекс норм, положень, вимог, обов'язкових при ...) ...
Описаний вище вид роботи (підхід) ...
Дана проблема знаходить своє вирішення в ...
Відомо, що термін "... " може розглядатися з очки зору різних наук ...
Керуючись вимогами ..., нами були розроблені ...
Загалом, у науковій літературі висвітлюють ... тенденції ...
За даних обставин ми не можемо не враховувати того факту, що ...
Вище викладене дає підстави для твердження, що ...
Доцільним вважаємо ...
Запорукою успіху музичного навчання і виховання в кожному конкретному випадку є професійне вміння педагога встановлювати емоційний контакт з учнем, використовуючи ...
У складних умовах ...
З огляду на це, великого значення набуває ...
Показовим прикладом такого підходу може слугувати ...
Важливим для нашого дослідження є положення ... про ...

Правильно вживайте терміни, звороти!

Неправильно	Правильно
на протязі певного часу	протягом певного часу
згідно документу	згідно з документом
відповідно інструкції	відповідно до інструкції
при спиранні	з опорою
майже не зустрічаються	стикаються мало
має місце	спостерігається
дає змогу	дає підставу
певне	значне
у відповідності	згідно
до них можна віднести	серед них
крокує у напрямку	рухається у напрямі
існування	наявність
в іншому випадку	інакше
за погодженням	за згодою
знайшли відображення	відбиті
здатність до передачі	до
тому, що	через те, що ... ; отже
виступають	стають важливими
іменно	саме тому, якраз, власне

Неправильно	Правильно
слід вказати –	вкажемо
стінами	межами
тільки	лише
дитина може	прагне
зайвого	надмірного
планувати	визначати темп
певного часу	тривалого часу
для всіх дітей	всіма дітьми
викликає думку	спонукає до думки
тою чи іншою мірою	так чи інакше
одержаних	набутих знань
зупинимося окремо	детальніше
на наш погляд	перспективним є шлях
цілковито	повною мірою
я вважаю	вважаємо
багато дослідників	низка дослідників, зокрема, ...

Словник русизмів

Неправильно	Правильно
Звертатися за допомогою	Звертатися по допомогу
Із-за помилки	Через помилку
Інакомислячий	Інакодумець
Існуючі ціни	Теперішні ціни
Книжна торгівля	Книжкова торгівля
Коротше кажучи	Коротко кажучи
Ліквідувати недоліки	Усунути хиби
Малочислений	Нечисленний
Міжнародне положення	Міжнародне становище
Навідмаш	Навідліг
Називати по імені	Називати на ім'я
Накладна плата	Післяплата
Недовподоби	Не до вподоби
Немаловажно	Важливо
Ні одного разу	Жодного разу
Нічого не поробиш	Нічого не вдієш
Носити характер	Мати характер
Об'явлений конкурс	Оголошений конкурс
Один день в місяць	Один день на місяць
Оточуюче	Навколишнє, довколишнє
Пару квіток	Кілька квіток
Переписуватися	Листуватися
Під редакцією академіка	За редакцією академіка
По жовтень включно	До жовтня включно
Плодючі чорноземи	Родючі чорноземи
По вівторкам	Щовівторка
Під ранок	На ранок
Таможня	Митниця
Пошліна	Мито, збір
Невпопад	Не до ладу
Приймати до відома	Брати до уваги
Провідати	Відвідати

Навчальне видання

М – 54 Методичні рекомендації до написання та захисту випускної кваліфікаційної роботи з підвищення кваліфікації працівників галузі знань 02 «Культура і мистецтво» / Упор. О.М. Грисюк, В.М. Малиневська, С.В. Малишко. – Чернігів: ЧФ НАКККіМ, 2019. – 24 с.

Відповідальна за випуск – В.М. Малиневська
Технічний редактор – С.В. Малишко

Підписано до друку 16.12.2018. формат 60x84 1/16. Друк офсетний
Ум.друк.арк. 0,59. Обл.вид.арк. 1,5. Наклад 50 прим.

РВВ ЧФ НАКККіМ
Чернігів, вул. О.Молодчого, 2, к.23, тел. 0 46 2 95-84-34
chimmk@i.ua <http://institute.cult.gov.ua>

Не для продажу